

Möten med litteratur • Umeå

Umeå Stadsbibliotek har deltagit i Möten med litteratur. Vårt fokus har legat på att få till en aktivitet med kvalitet för målgruppen. Vi anordnade en träff på Umeå stadsbibliotek via en kontakt på dagverksamheten. Vi fikade, hade högläsning, sångstund och delade ut bokgåvor och visitkort. Nio hemmaboende personer med demenssjukdom plus personal deltog. Vi ville att de deltagande skulle känna sig välkomna till biblioteket, att det skulle vara en trevlig stund och att de skulle vilja komma tillbaka. Vi ville också få reda på om det var något på biblioteket vi kunde utveckla för målgruppen. Vi är tre personer som jobbat med projektet på vårt bibliotek: Jesper Salander, Åsa Konradsson och Johnny Magnusson. En lärdom vi dragit är att det med de rätta verktygen går att inspirera till läsning och biblioteksbesök.

Det första vi gjorde efter att före sommaren bestämt oss vad vi skulle göra för typ av aktivitet, var att kolla av läget hos lokala aktörer. Vi hörde av oss till det lokala demensförbundet, men fick där inget direkt gensvar. Vi pratade då istället med en anhörigkonsulent inom kommunen som i sin tur hänvisade till chefen för förebyggande insatser inom socialtjänsten i Umeå. Hon tipsade i sin tur om dagverksamheten på Hemgården i Umeå.

Vi tog kontakt med ledaren för dagverksamheten Hemgården och det visade sig att de var intresserade av att komma. Hon trodde att de skulle bli 6-8 hemmaboende med demenssjukdom på träffen, det visade sig sedan att det skulle bli 9. Vi frågade också Lena om hon hade tips på vad vi skulle köpa in för böcker att ha som bokgåvor, exempelvis om det fanns några som hade några särskilda intressen. Vi fick till svar att det gärna skulle vara böcker med historiska inslag, korta texter och mycket bilder. Vi besökte sedan den lokala bokhandeln för att hitta böcker som vi trodde skulle uppskattas bland deltagarna. Valet föll på "Med vingar längs Vindelälven" av Bertil Hagberg och "Umeå 1314-2014: 100 berättelser om 700 år" av Lars-Gunnar Olsson, Susanne Haugen, Lars-Erik Edlund och Lars-Göran Tedeblad. De är båda faktaböcker med korta texter, och den förstnämnda med många färgglada vackra bilder.

26 oktober samlades vi i Sagorummet i Umeå stadsbibliotek, det är en mysig mindre lokal med bra ljuddämpning centralt belägen i biblioteket. Vi presenterade oss själva, vad vi heter och arbetar med. Sedan presenterade sig deltagarna kortfattat. Vi började med fika och satt och småpratade och bekantade oss med varandra.

Efter fikat hade vi högläsning med en inhyrd högläsare, Elsie-Mari Jämting, som läste kortare stycken på ca 5-10 min ur "Röster i Västerbotten: En antologi" av Åke Lundgren och "Far seglar och andra muntra historier" av Jan Håkansson. Vi fortsatte därefter med allsång, några gamla godingar som vi kopierat upp så att deltagarna skulle kunna sjunga med. Jesper spelade gitarr och höll i sången. Därefter upprepade vi samma procedur; Mer fika, högläsning och några sånger till.

Till sist avslutade vi dagen med att dela ut bokgåvor och visitkort med våra namn och telefonnummer. De fick uppmaningen att höra av sig om de ville till biblioteket och få personlig hjälp.

Stor uppskattning visade sig i deltagarnas kommentarer efter högläsningen och musiken, och de flesta sjöng med i de välbekanta sångerna. De sade att de var mycket nöjda och det syntes att de var på gott humor, de gick från träffen med ett leende på läpparna. Träffen varade i drygt en timme.

Vi ringde upp Lena på dagverksamheten några veckor senare för att en gång till höra oss för hur de uppfattat besöket och om de varit på biblioteket igen. Hon sade att de var mycket nöjda och att de också gemensamt haft trevliga stunder när de tittat i gåvoböckerna. Visitkortet var också uppskattade. Några hade blivit inspirerade och varit och besökt biblioteket igen och skaffat sig lånekort. Något uttalat svar på hur vi kunde utveckla biblioteket för målgruppen fick vi inte, men det verkade som att det huvudsakliga varit att det varit en bra stund och att man tagit sig till biblioteket och upptäckt det.

Vi som jobbat med projektet berättade sedan om vårt arbete och vår träff med demenssjuka personer på en arbetsplatsträff i november. Vi förmedlade vidare de kunskaper vi erhållit om personer med demenssjukdom och eventuella särskilda behov vid besök på biblioteket. Det blev en kort men intressant diskussion med arbetsgruppen, som består av ca 25 personer.

Hur vi går vidare med detta är än så länge en öppen fråga. En tanke är att göra samma koncept med en ny grupp. Det kan också vara en idé att ta kontakt med anhängkonsulenter och sprida våra visitkort. Förhoppningen är att det ska sprida sig att det finns personal på biblioteket som kan vara behjälplig om man har en demenssjukdom, och att biblioteket är ett trevligt ställe att gå till.

Jesper Salander, Åsa Konradsson och Johnny Magnusson
Foton: Anna Sahlen
Umeå 20/11-2015

Kontaktperson: Jesper Salander
Tel. 070-330 15 71
e-post: jesper.salander@umea.se